

EUROPEAN FEDERATION OF MUSEUM & TOURIST RAILWAYS
FÉDÉRATION EUROPÉENNE DES CHEMINS DE FER TOURISTIQUES ET
HISTORIQUES
EUROPÄISCHE FÖDERATION DER MUSEUMS- UND TOURISTIKBAHNEN
EUROPESE FEDERATIE VAN MUSEUM- EN TOERISTISCHE
SPOORWEGEN

FEDECRAIL

Charter van Riga

Met algemene stemmen aangenomen door de leden van FEDECRAIL in hun jaarvergadering gehouden te Anse bij Lyon op 16 april 2005, nadat een eerste voorstel voor dit Charter eerder was gepresenteerd in Riga, de hoofdstad van Letland.

Inleiding

Dit Charter is bedoeld om de besluitvorming over historisch erfgoed op het gebied van spoor- en tramwegen zodanig te bevorderen dat dit erfgoed ook voor toekomstige generaties beschikbaar blijft.

Museumspoor- en tramwegen zijn reeds zeer succesvol geweest in het behouden, restaureren, beheren en exploiteren van historische spoorwegobjecten. Wij hopen dat dit Charter ondersteuning biedt aan een ieder die daarbij betrokken is en bijdraagt aan weloverwogen besluitvorming.

Het Charter is ontwikkeld als aanvulling op diverse andere charters, die betrekking hebben op het bewaren en beheren van cultureel erfgoed.

Doel

Het Charter van Riga is een verzameling van richtlijnen voor het behoud, de restauratie, het onderhoud, het herstel en het gebruik van historisch spoorwegmaterieel. Wij hopen dat dit onze leden ondersteunt bij het nemen van verantwoorde besluiten.

Definities

Onder **museumspoorwegen**, zoals genoemd in dit Charter, vallen ook spoorlijnen die monumentenbescherming genieten, museumtramlijnen, spoor- en tramwegmusea en toeristische spoorwegen. Het Charter heeft eveneens betrekking op historisch spoorwegmaterieel dat wordt ingezet op nationale spoorwegnetwerken en op andere spoor- en tramlijnen.

Spoorwegobjecten, zoals genoemd in dit Charter, omvatten ook historische gebouwen en/of infrastructuur die onderdeel uitmaken van het totale spoorwegensemble.

Behoud en beheer is het proces dat ertoe dient om historische objecten zodanig te bewaren dat zij worden gevrijwaard van sloop en verval, door ze zodanig te onderhouden dat de conditie, kwaliteit en documentaire waarde behouden blijven.

Conservering is het proces dat ertoe dient om de conditie van een historisch object te stabiliseren, zonder de historische of materiele waarde op enige wijze aan te tasten.

Restauratie is het proces dat ertoe dient om ontbrekende onderdelen te vervangen of om onderdelen te repareren met als doel het object in een eerdere staat terug te brengen. Restauratie kan de structuur van een object versterken en zal over het algemeen verstrekkender gevolgen hebben dan conservering. Het resultaat van een restauratieproces mag zichtbaar zijn, doch niet overheersen.

Reparatie is het proces dat ertoe dient om onderdelen aan te passen of te vervangen. De vastgelegde uitgangspunten met betrekking tot de mechanische conditie worden bereikt zonder rekening te houden met de historisch toestand van onderdelen die veranderd of verwijderd moeten worden.

Artikel 1

Voor het bewaren van historische spoorwegobjecten dienen wetenschappelijke en technische kennis en kunde te worden ingezet, in combinatie met faciliteiten die nodig zijn voor het behouden en exploiteren van spoorwegerfgoed, met inachtneming van voorschriften op het gebied van veiligheid.

Artikel 2

Het doel van het instandhouden en restaureren van historische spoorwegobjecten en de daarmee verbonden werkwijzen, is het bewaren ervan, hetzij als kenmerkend technisch artefact, hetzij als getuige van de geschiedenis van het vervoer hetzij als een middel om traditionele ambachten en technieken te behouden en te kunnen voortzetten.

Artikel 3

Essentieel voor het voortbestaan van museumspoorwegen is adequaat onderhoud en exploitatie op een reguliere basis. De inzet van waardevol spoorwegerfgoed op een historisch verantwoorde manier is een belangrijk middel om de geschiedenis zichtbaar te maken.

Artikel 4

Het benadrukken van het maatschappelijk belang van historische spoorwegobjecten draagt bij aan de instandhouding ervan. De aanpak die hier het gevolg van is dient zo weinig mogelijk wijzigingen tot gevolg te hebben en zulke wijzigingen mogen niet onomkeerbaar zijn.

Artikel 5

Een museumspoorlijn behoort niet alleen het belang van de eigen rol van vervoersysteem uit te beelden, maar ook, waar dienstig, de eigen historische oorsprong en het belang voor de maatschappij.

Artikel 6

Restauratie is een zeer specialistisch proces. Het doel ervan is om de historische, functionele en esthetische waarden van historische spoorwegobjecten te behouden en te tonen. Restauratie dient gebaseerd te zijn op respect en begrip voor het oorspronkelijke ontwerp en de authentieke documenten/oorspronkelijke specificaties.

Artikel 7

Bij het conserveren van historische spoorwegobjecten dient gebruik te worden gemaakt van originele of historisch gezien correcte materialen en technieken, tenzij deze niet toegepast kunnen worden in verband met veiligheidseisen, wetgeving of beschikbaarheid. In dergelijke gevallen behoren verantwoorde eigentijdse technieken of vaardigheden te worden gebruikt.

Artikel 8

De restauratie van een historisch spoorwegobject vereist niet dat het dient te worden teruggebracht in de oorspronkelijke staat. Bepaalde objecten ontleen hun historische waarde aan de rol die zij gedurende een bepaalde periode van hun werkzame leven speelden. Het restaureren van een object naar een bepaalde periode dient pas te worden uitgevoerd na diepgaand historisch onderzoek en na raadpleging van documentatie over de gekozen periode waarna een restauratieplan dient te worden geschreven. Materialen of onderdelen die door nieuwe worden vervangen, dienen aan een eenvoudig doch permanent kenmerk herkenbaar te zijn.

Artikel 9

Later toegevoegde voorgeschreven veiligheidsvoorzieningen dienen op harmonieuze wijze opgenomen te worden in het al dan niet gerestaureerde object.

Het feit dat het hierbij gaat om een toevoeging of wijziging van het beeld (of aanzicht) van het object dient evenwel duidelijk aangegeven te worden.

Artikel 10

Elke andere noodzakelijke verandering aan het object, om welke reden dan ook, dient zoveel mogelijk rekening gehouden te worden met de verschijningsvorm en de uiterlijke kenmerken van het object. Bij voorkeur zijn zulke veranderingen omkeerbaar. Alle verwijderde onderdelen dienen bewaard te blijven voor eventueel toekomstig hergebruik.

Artikel 11

Elke stap in het conservering- en restauratieproces van een object dient systematisch gepland en vastgelegd te worden. De documentatie hierover wordt ten minste gedurende het bestaan van het object bewaard.

Artikel 12

Alle betrokkenen bij het proces van reparatie, restauratie, onderhoud, conservering en exploitatie van historische spoorwegobjecten moeten adequate voorzorgsmaatregelen treffen voor het behoud van hun documentatie en archieven.